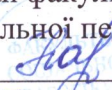

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
соціальної педагогіки та психології
 О.В. Пономаренко
« 25 » 01 2024 р.

ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

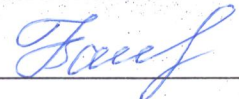
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки магістра
очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності 231 – «Соціальна робота»
освітньо-професійна програма «Соціальна педагогіка»

Укладачі: Мацкевіч Ю. Р., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та спеціальної освіти;
Лещенко О. Г., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та спеціальної освіти.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціальної педагогіки
та спеціальної освіти

Протокол № 8 від «23» січня 2024 р.
Завідувач кафедри соціальної педагогіки та
спеціальної освіти

Н. В. Заверико

Ухвалено науково-методичною радою
факультету соціальної педагогіки та психології

Протокол № 6 від «24» січня 2024 р.
Голова науково-методичної ради факультету
соціальної педагогіки та психології

Т. В. Турбар

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

Ю.Р.Мацкевіч

2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 23 - «Соціальна робота»	Кількість кредитів – 3	Обов'язкова	
		Цикл професійної підготовки освітньої програми	
Спеціальність 231 - «Соціальна робота»	Загальна кількість годин – 90	Семестр:	
		2 -й	2 -й
Освітньо-професійна програма «Соціальна педагогіка»	Змістових модулів – 4	Лекції	
		12 год.	4 год.
Рівень вищої освіти: магістерський	Кількість поточних контрольних заходів – 8	Практичні	
		12 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		66 год.	82 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Технології соціально-педагогічної діяльності» є формування у майбутніх фахівців з соціально-педагогічної роботи комплексу знань та вмінь, необхідних для розробки технологій соціальної роботи і соціально-педагогічної діяльності та їх використання в практиці професійної діяльності.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Технології соціально-педагогічної діяльності» є:

1. Надання студентам знань про специфіку технологізації соціальної сфери, теорії соціальних технологій, принципи технологічного підходу до професійної діяльності.
2. Ознайомлення студентів з видами технологій та їх структурою.
3. Формування вміння обирати технологію, що є ефективною у вирішенні конкретного професійного завдання.
4. Формування умінь планування, організації та здійснення соціального менеджменту, соціальних послуг.
5. Формування досвіду творчої діяльності студентів щодо застосування конкретних технологій соціальної роботи з різними категоріями населення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>Результати навчання:</p> <p>ПРН 10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.</p> <p>ПРН 15. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень.</p> <p>ПРН 19. Розробляти, апробувати та втілювати соціальні проекти і технології.</p> <p>Компетентності:</p> <p>ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>СК-2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.</p> <p>СК-3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації.</p> <p>СК-11. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи.</p> <p>СК-15. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проектів і технологій.</p>	<p>Методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лекційні методи (лекція-пояснення, лекція-дискусія, лекція-презентація тощо); - діалогічні методи (інтерактивні заняття, навчальні дискусії, ділові ігри, «мозковий штурм», заняття з елементами тренінгу та ін.); - проблемно-пошукові методи (аналіз ситуацій, метод кейсів, обговорення, пошук); - дослідницькі методи (проведення досліджень теоретичного та емпіричного характеру); <p>Контрольні заходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тестування; - усні та письмові опитування; - письмові роботи студентів (есе, аналітичні довідки, порівняльні характеристики тощо); - доповіді/презентації, що розкривають певні питання; - перевірка творчих робіт.

Міждисциплінарні зв'язки. Проблематика курсу «Технології соціально-педагогічної діяльності» розвиває і поглиблює знання та вміння студентів, які вони отримали під час вивчення курсів «Актуальні проблеми і сучасні теорії соціальної роботи», «Соціальна робота в громаді», «Антикризова соціальна робота», «Проектування в соціальній сфері» та інших гуманітарних та загально-професійних дисциплін, якими вже студенти оволоділи. Курс «Технології соціально-педагогічної діяльності» є основою для вивчення курсу «Соціально-педагогічна робота з вразливими сім'ями» та вибіркового професійно-орієнтованих дисциплін.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Теоретичні основи технологій соціально-педагогічної діяльності

Технології соціально-педагогічної діяльності як галузь соціальних технологій. Загальне поняття соціальної технології. Сутність та зміст технологій соціально-педагогічної діяльності. Компоненти та етапи технологічного процесу. Принципи розробки та впровадження технологій соціально-педагогічної діяльності. Модель розробки технології соціально-педагогічної діяльності. Класифікація технологій соціально-педагогічної діяльності. Функції технологій соціально-педагогічної діяльності.

Змістовий модуль 2

Загальні технології соціально-педагогічної діяльності

Технологія соціально-педагогічної діагностики. Сутність і характеристика соціально-педагогічної діагностики. Принципи соціально-педагогічної діагностики. Діагностичні методи в соціально-педагогічній роботі. Етапи й особливості соціально-педагогічної діагностики.

Технологія соціальної експертизи. Поняття соціальної експертизи. Організаційні моделі соціальної експертизи. Етапи роботи експертів при використанні різних моделей експертизи. Порядок замовлення соціальної експертизи. Методика підбору експертів. Вимоги до експертів. Методи соціальної експертизи.

Змістовий модуль 3

Базові технології соціально-педагогічної діяльності

Технології групової соціально-педагогічної роботи. Поняття і призначення метода групової соціально-педагогічної роботи. Організація і етапи змістовної роботи. Класифікація груп та групові процеси. Організація групової роботи. Проведення тренінгів в соціально-педагогічній роботі. Самокерована групова робота: характеристика груп самопомоги, особливості організації роботи. Етапи розвитку груп самопомоги. Роль соціального педагога у роботі груп самопомоги. Форми та методи роботи у групах самопомоги.

Технології індивідуальної роботи. Характеристика процесу ведення випадку як технології соціально-педагогічної роботи. Первинне оцінювання і складання плану догляду. Реалізація плану втручання. Вимоги до ведення професійних записів.

Змістовий модуль 4

Технології соціально-педагогічної роботи з сім'єю, дітьми та молоддю

Технології соціально-педагогічної роботи в освітній установі Функції соціальної служби у закладах освіти. Спеціалізації соціально-педагогічної діяльності у закладах освіти. Напрями роботи соціального педагога у закладах освіти. Технології профілактики наркоманії серед неповнолітніх. Профілактика булінгу у школі. Методи профілактики серед дітей та підлітків. Програми реалізації профілактичної діяльності соціальним педагогом: зарубіжний досвід.

Проблема дезадаптації дітей та підлітків в сучасному суспільстві. Фактори, що впливають на соціальну дезадаптацію підлітків. Організаційна технологія соціально-педагогічної роботи з дезадаптованими дітьми і підлітками.

Технології соціально-педагогічної роботи з сім'єю. Сучасний стан розвитку української сім'ї: проблеми, ресурси. Форми і методи соціального обслуговування сімей, які знаходяться в кризовій ситуації. Порівняйте форми і методи соціальної роботи із сім'єю в соціальних службах для молоді, закладах соціальної політики і праці і спеціалізованих службах. Технології допомоги потерпілим від жорстокості в сім'ї. Поняття «юне материнство». Причини народження дітей в юному віці. Наслідки народження дітей неповнолітніми. Технології соціально-педагогічної роботи з юними матерями на макро-, мезо-, мікрорівнях. Технологія потрапляння юної матері до центрів Матері та дитини.

Технології соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю. Мета та завдання технології соціально-педагогічної роботи з дітьми-сиротами. Корекційно-реабілітаційні методи роботи з дітьми-сиротами. Технології влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування у прийомні сім'ї. Основні поняття «активність», «соціальна активність». Структура соціальної активності. Характеристики соціальної активності суб'єкта. Розвиток соціальної активності учнівської молоді. Технології розвитку соціальної активності молоді. Технологія соціально-педагогічного коригування нормальних норм поведінки дітей.

Технології соціально-педагогічної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю, що перебували в екстремальних умовах. Екстремальні умови та специфіка виявів поведінки дитини, що перебувала в екстремальних умовах. Соціальна психолого-педагогічна реабілітація дитини у зв'язку з певними екстремальними умовами. Способи формування психологічно сумісної групи. Програма соціальної допомоги дитині, що перебувала в екстремальних умовах. Модель соціально-психолого-педагогічної корекції та соціальної терапії дитини з урахуванням екстремальних умов життя. Соціально-педагогічна підтримка сімей з дітьми, що постраждали від війни.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Практичні заняття, год		о/д ф.	з/дист ф.	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15	2/2	2	2	-	-	13	13	5	10	15
2	15	6/2	4	2	2	-	9	13	5	10	15
3	15	8/2	4		4	2	7	13	5	10	15
4	15	8/2	2	-	6	2	7	13	5	10	15
Усього за змістові модулі	60	24/8	12	4	12	4	36	52	20	40	60
Підсумковий семестровий контроль залік	30						30	30			40
Загалом	90		24/8				66	82	100		

5. Темі лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Тема 1. Технології соціально-педагогічної діяльності як галузь соціальних технологій.	2	2
2	Тема 2. Технологія соціально-педагогічної діагностики. Тема 3. Технологія соціальної експертизи.	4	2
3	Тема 4. Технології групової соціально-педагогічної роботи. Тема 5. Технології індивідуальної соціально-педагогічної роботи.	4	-
4	Тема 6. Соціально-педагогічні технології в освіті.	2	-
Разом		12	4

6. Темі практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1		-	-
2	Тема 2. Технологія соціально-педагогічної діагностики.	2	-
3	Тема 4. Технології групової соціально-педагогічної роботи.	4	2

	Тема 5. Технології індивідуальної соціально-педагогічної роботи.		
4	Тема 6. Соціально-педагогічні технології в освіті. Тема 7. Технології соціально-педагогічної роботи з сім'єю, дітьми та молоддю. Тема 8. Технології соціально-педагогічної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю, що перебували у екстремальних умовах	6	2
Разом		12	4

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1. Теоретичні основи технологій соціально-педагогічної діяльності	Теоретичне завдання – підсумкове тестування	Питання для підготовки: за навчальним матеріалом ЗМ 1 (розділ 3 цієї програми)	Тестування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів.	5
	Практичне завдання – 1) складання таблиці; 2) написання есе.	Вимоги до виконання та оформлення: 1. За матеріалами лекції та рекомендованою літературою встановити основні підходи до визначення понять «соціальна технологія», «соціально-педагогічна технологія». Оформити у вигляді таблиці. Детальний зміст завдання подано на сторінці курсу у Moodle, Розділ 1. 2. Вимоги до виконання та оформлення: авторський текст обсягом 4-5 тис. знаків з пробілами. Опрацювати наукові джерела та написати есе на тему «Ефективність технологій соціально-педагогічної роботи як теоретична і практична проблема». Детальний зміст завдання подано на сторінці курсу у Moodle, Розділ 1. Текст виконаного завдання надсилається на відповідну сторінку у Moodle.	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (1 б.); - повний обсяг виконання (1 б.); - якість виконання навчального завдання (1 б.); - самостійність виконання (1 б.). Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - розкриття змісту теми (1 б.); - характер і рівень теоретичної аргументації (2 б.); - подання власної точки зору (позиції, ставлення) при розкритті теми (2 б.); - грамотність (1 б.).	10
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			15
2. Загальні технології соціально-	Теоретичне завдання – усне опитування /	Питання для підготовки: за навчальним матеріалом ЗМ 2 (розділ 3 цієї програми)	Максимальна кількість балів за усне опитування нараховується за такими критеріями:	8

педагогічної діяльності	обговорення / дискусія, підсумкове тестування		<ul style="list-style-type: none"> - активність під час опитування (1 б.); - надання повних, ґрунтовних відповідей (1 б.); - творчий підхід у пошуку та наданні відповідей (1 б.). <p>Тестування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів.</p>	
	<p>Практичне завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Заповнення таблиць за темою «Технологія соціальної діагностики». 2. Підготувати проект експертного висновку за темою «Психолого-педагогічна експертиза дитячої іграшки». 	<p>Вимоги до виконання та оформлення: зміст завдань, рекомендації щодо їх виконання подано у планах практичних занять та розміщено на платформі Moodle.</p>	<p>Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - повний обсяг виконання (1 б.); - якість виконання навчального завдання (1 б.); - самостійність виконання (1 б.); <ul style="list-style-type: none"> - своєчасність виконання (1 б.); - повний обсяг виконання (1 б.); - якість виконання навчального завдання (1 б.); - самостійність виконання (1 б.). 	7
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			15

3. Базові технології соціально-педагогічної діяльності	Теоретичне завдання – усне опитування / обговорення / дискусія, підсумкове тестування	Питання для підготовки: за навчальним матеріалом ЗМ 3 (розділ 3 цієї програми)	Максимальна кількість балів за усне опитування нараховується за такими критеріями: - активність під час опитування (1 б.); - надання повних, ґрунтовних відповідей (1 б.). Тестування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,3 балів.	5
	Практичне завдання – аналіз ситуації, складання плану втручання, моделювання роботи групи самопомоги.	Вимоги до виконання та оформлення: зміст завдань, рекомендації щодо їх виконання подано у планах практичних занять та розміщено на платформі Moodle.	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - якість та структура аналізу ситуації, визначення проблеми (1 б.); - визначення мети та завдань вирішення проблеми (1 б.); - визначення шляхів вирішення (2 б.); - практичність та зрозумілість запропонованих заходів (1 б.).	2*5=10
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			15
4. Технології соціально-педагогічної роботи з сім'єю, дітьми та молоддю	Теоретичне завдання – підсумкове тестування	Питання для підготовки: за навчальним матеріалом ЗМ 4 (розділ 3 цієї програми)	Тестування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,3 балів.	3
	Практичне завдання – розкрити	Вимоги до виконання та оформлення: зміст завдань, рекомендації щодо їх виконання подано у планах практичних занять та розміщено на платформі	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - повний обсяг виконання (1 б.);	4*3=12

	приклад технології соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю (описати мету, завдання, зміст, етапи, форми та методи технології).	Moodle.	- якість виконання навчального завдання (1 б.); - самостійність виконання (1 б.); - творчий підхід у виконанні (1 б.).	
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			15
Усього за змістові модулі контр. заходів	8			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Теоретичне завдання – тестування	Питання для підготовки: за навчальним матеріалом усіх змістових модулів (розділ 3 цієї програми)	Тестування передбачає надання відповідей на 40 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів	20
	Практичне завдання – розробка технології соціально-	Практичне завдання виконується під час екзамену. Передбачається розробка технології соціально-педагогічної роботи за заданою темою з певною категорією клієнтів. Орієнтовна тематика технологій, вимоги до її виконання та оформлення подано у СЕЗН Moodle у секції	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - обґрунтування	20

	педагогічної роботи.	підсумкового контролю.	<p>актуальності реалізації технології (визначення проблеми) (3 б.);</p> <ul style="list-style-type: none"> - основна характеристика категорії клієнта (4 б.); - визначення мети, завдань технології (2 б.); - діагностика проблеми конкретної категорії (методи, методика, за якими можна діагностувати проблему) (3 б.); - навелення нормативно-правової бази щодо роботи з клієнтом; визначення напрямів та етапів реалізації технології (2 б.); - визначення форм та методів реалізації технології (3 б.); - визначення методів оцінки ефективності впровадженої технології (3 б.). 	
Усього за підсумковий семестровий контроль			40	

9. Рекомендована література

Основна

1. Лещенко О. Г. Соціальний супровід сім'ї : навч. посіб. для здобув. ступ. вищ. освіти бакалав. напр. підгот. «Соціальна педагогіка» / для студ., що навч. за напр. підгот. «Соціальна робота», виклад., асп. Запоріжжя : ЗНУ, 2018. 150 с.
2. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду: навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. О. Полянничко, А. В. Кирилук. Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с.
3. Технології соціально-педагогічної діяльності : навч. посібн. / Н. В. Заверико, Ю. Р. Мацкевіч та ін.; за заг. ред. Н. В. Заверико. Запоріжжя: ЗНУ, 2014.
4. Шинкарук В. Д, Теслюк В. І., Ковальчук Т. М. Технології соціально-педагогічної діяльності : підручник. Київ : Ліра-К, 2019. 376 с.

Додаткова

1. Агарков О. А., Арабаджиєв Д. Ю., Єрохіна Т. В., Кузьмін В. В., Мещан І. В., Попович В. М. Технології соціальної роботи: навч. посібн. Запоріжжя : Вид. комплекс АТ «Мотор-Січ», 2015. 487 с.
2. Бондаренко Н. О. Соціальна діагностика: підручник для студентів напрямку «Соціальна робота». Київ : ФОП О. В. Ямчинський, 2021. 240 с.
3. Грошева О. Створення сприятливого середовища для розвитку соціальної компетентності молодших школярів. *Початкова школа*. 2018. № 2. С. 47-48.
4. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / ред.-упоряд. проф. І. Д. Зверєва. 2-ге видання. Київ, Сімферополь : Універсум, 2013. 536 с.
5. Журавель Т., Іванюк І., Лехолетова М., Лютий В., Лях Т. Профілактика деструктивної поведінки підлітків / ред. Т. Журавель, Ю. Удовенко. Київ : Видавництво ФОП Буря О. Д., 2022. 144 с.
6. Капська А. Й., Пеша В. І. Соціальний супровід різних категорій сімей та дітей. Київ : ЦУЛ, 2019. 232 с.
7. Кубицький С. О. Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. 3-тє вид. доп. і перероб. Київ : Міленіум, 2015. 300 с.
8. Лобанова А. С., Калашнікова Л. В. Робота з підлітками-девіантами: соціологічний та психологічний аспекти: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Вид-во «Каравела», 2017. 470 с.

9. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми: посіб. у 2-х ч.; Ч. I. Сучасні орієнтири та ключові технології / З. П. Кияниця, Ж. В. Петрочко. Київ : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 256 с.
10. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми: посіб. у 2-х ч.; Ч. II. Сучасні орієнтири та ключові технології / З. П. Кияниця, Ж. В. Петрочко. Київ : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 352 с.
11. Холодницька К. Інклюзивне навчання в дошкільних закладах. Особливості впровадження. *Соціальний педагог*. 2018. № 3(135). С. 18-29.
12. Шевців З. М. Основи соціально-педагогічної діяльності : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 246 с.
13. Sarah Pink, Harry Ferguson, Laura Kelly. Digital social work: Conceptualising a hybrid anticipatory practice. *Qualitative Social Work* 0(0), 2021. P. 1-18.
14. Andreas Møller Jørgensen, Maria Appel Nissen, Jochen Devlieghere & Philip Gillingham. Social work technologies. 19 May 2022. Pages 323-327.

Інформаційні джерела

1. Колупаєва А. Інтегративні тенденції в освіті дітей з особливими потребами в Україні. URL: http://canada-ukraine.org/ukr_Journal_V1.htm
2. Корнієнко І. О., Лісовецька І. М., Луценко Ю. А., Романовська Д. Д. Досвід надання допомоги дітям і сім'ям - жертвам військового конфлікту : практ. посіб. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2017. 152 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/709040/1/%D0%94%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D0%B4_%D0%A1%D0%96%D0%9E_2017.pdf
3. Соціальна робота: реалії та виклики часу: навчально-методичний посібник. Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 219 с. URL: <http://surl.li/gitkd>
4. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми: посіб. у 2-х ч.; Ч. 2 (Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми) / А. В. Аносова, О. В. Безпалько, Т. П. Цюман та ін. / За заг. ред.: Т. В. Журавель, З. П. Кияниці. Київ : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 352 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/146446569.pdf>
5. Соціально-педагогічна та психологічна робота з дітьми у конфліктний та постконфліктний період : метод. рек. / Н. П. Бочкор, Є. В. Дубровська, О. В. Залеська та ін. Київ : МЖПЦ «Ла Страда-Україна», 2014. 84 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/pozashkilna/psychologichna->

sluzhba/metodichka-080914.pdf

6. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду: навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. О. Полянничко, А. В. Кирилук. Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с.
URL: <http://surl.li/xgmp>
7. Шевців З. М. Основи соціально-педагогічної діяльності : Навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2012. 248 с.
URL: http://culonline.com.ua/Books/osnovy_sots_ped_diyalnosti_shevtsev.pdf
8. Lambert K. Engelbrecht. Introduction to Social Work. Published by Lanzo, P O Box 790, Wellington. 1999. P. 145.
URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/37422328.pdf>